

DRET PENAL. PART GENERAL

Tema 1. Concepte i finalitats del dret penal

1.1. Concepte de dret penal. Elements de la definició de dret penal: delictes, penes i mesures de seguretat.

1.2. Teories retributives i teories preventives en la fonamentació del ius puniendi.

1.3. Els principis de garantia del ius puniendi.

Tema 2. El sistema de penes en el Codi Penal espanyol

2.1. Introducció al sistema de penes al Codi Penal. Classes de penes.

2.2. Penes privatives de llibertat. Formes substitutives.

2.3. Execució de les penes privatives de llibertat: dret penitenciari

2.4. La pena de multa.

2.5. Penes privatives de drets.

Tema 3. Altres conseqüències jurídiques del delictes

3.1. Les mesures de seguretat. Règim legal.

3.2. Les conseqüències accessòries.

3.3. Les causes d'extinció de la responsabilitat criminal.

3.4. La responsabilitat civil derivada de delictes.

Tema 4. Introducció a la teoria del delictes

4.1. Introducció a la teoria del delictes. Relació amb les finalitats del dret penal i amb les normes jurídic-penals.

4.2. Significat i fases de desenvolupament de la teoria del delictes.

4.3. L'antijuricitat. Aspecte formal i aspecte material; aspecte objectiu i aspecte subjectiu.

4.4. La culpabilitat. Significat i elements. La punibilitat.

Tema 5. La conducta humana com a requisit del delictes

5.1. Elements del concepte jurídic-penal d'acció.

5.2. Força irresistible, actes reflexos, inconsciència.

5.3. La doctrina de l'actio libera in causa.

5.4. El problema de la responsabilitat penal de les persones jurídiques.

Tema 6. El tipus objectiu

6.1. Classes de tipus.

6.2. Doctrines de la causalitat.

6.3. Criteris d'imputació objectiva.

Tema 7. El tipus subjectiu dolós

7.1. El dol: concepte i classes.

7.2. Els elements subjectius del tipus.

Tema 8. La imprudència

8.1. Concepte d'imprudència i classes.

8.2. Regulació legal.

8.3. Imputació objectiva.

8.4. L'error de tipus. La preterintencionalitat.

Tema 9. El tipus de realització imperfecta

9.1. Fases de l'iter criminis. Actes preparatoris punibles.

9.2. La temptativa: concepte i classes.

9.3. El desistiment voluntari.

9.4. La consumació del delictes.

Tema 10. El tipus d'omissió

10.1. Concepte i classes d'omissió.

10.2. El tipus d'omissió pura.

10.3. La comissió per omissió.

Tema 11. Els tipus d'autoria i de participació

11.1. La intervenció en el delictes. El concepte d'autor.

11.2. Autoria directa, coautoría, autoría mediata.

11.3. Principis generals de la participació punible.

11.4. Inducció, cooperació necessària i complicitat.

11.5. Problemes particulars: participació en delictes especials i en els delictes imprudents.

Tema 12. Les causes de justificació: teoria general

12.1. Doctrina general de la justificació. Atipicitat i exclusió de l'antijuricitat. Efectes de la justificació.

12.2. Justificació completa i justificació incompleta; justificació real i justificació putativa.

12.3. L'element subjectiu de justificació.

Tema 13. Legítima defensa. Estat de necessitat

13.1. La legítima defensa: fonaments i requisits.

13.2. L'estat de necessitat: naturalesa, classes i requisits.

Tema 14. Compliment d'un deure i exercici d'un dret. Consentiment

14.1. Drets i deures justificants.

14.2. La problemàtica jurídic-penal del consentiment.

Tema 15. Culpabilitat. Causes d'exclusió (I)

15.1. Culpabilitat: fonaments i causes d'exclusió.

15.2. La inimputabilitat i les seves formes: anomalies i alteracions psíquiques, intoxicació, alteració de la percepció, minoria d'edat.

15.3. La responsabilitat penal del menor.

Tema 16. Culpabilitat. Causes d'exclusió (II)

16.1. Causes d'inexigibilitat. La por insuperable.

16.2. El desconeixement de l'antijuricitat: l'error de prohibició.

Tema 17. La punibilitat. Circumstàncies modificatives

17.1. Introducció: la discutida categoria de la punibilitat.

17.2. Condicions objectives de punibilitat, causes personals d'exclusió de la pena i condicions de procedibilitat.

17.3. Teoria general de les circumstàncies. Error. Comunicabilitat.

17.4. Les circumstàncies modificatives en concret.

Tema 18. El concurs

18.1. Concurs de lleis.

18.2. Concurs de delictes.

18.3. La continuïtat delictiva.

Tema 19. La determinació de la pena

19.1. La determinació legal de la pena.

19.2. La determinació judicial i en execució de la pena.

19.3. Problemes particulars: la determinació de la pena de multa.

DRET PENAL. PART ESPECIAL

Tema 1. El sistema de protecció jurídic-penal de la vida humana (I)

1.1. Elements típics dels delictes contra la vida humana independent.

1.2. Homicidi i assassinat.

1.3. Inducció i cooperació al suïcidi. Homicidi consentit i eutanàsia.

Tema 2. El sistema de protecció jurídic-penal de la vida humana (II).

La protecció de la salut

2.1. Vida humana dependent: avortament.

2.2. El bé jurídic protegit en els delictes de lesions. La seva disponibilitat. L'article 156 del Codi Penal.

2.3. Tipus bàsics i tipus qualificats de lesions. Tipus específics.

2.4. Lesions al fetus. Delictes relatius a la manipulació genètica.

Tema 3. El sistema de protecció de la llibertat i de la llibertat sexual

3.1. Coaccions i amenaces.

3.2. Detencions il·legals i segrest.

3.3. Agressions, abusos i assetjament sexual.

3.4. Actes d'exhibicionisme i provocació. Delictes relatius a la prostitució.

Tema 4. La protecció d'altres béns de la personalitat

4.1. L'honor. Delictes d'injúries i calúmnies. Honor i llibertat d'expressió.

4.2. La intimitat. Violació de domicili: descobriment i revelació de secrets. Intimitat i dret a la informació.

4.3. Delictes contra la integritat moral.

4.4. Delictes contra les relacions familiars.

4.5. Omissió del deure de socors.

Tema 5. El sistema de protecció penal del patrimoni (I)

5.1. Conceptes bàsics.

5.2. Furt i robatori.

Tema 6. El sistema de protecció penal del patrimoni (II)

6.1. Estafa, apropiació indeguda i altres defraudacions.

6.2. Insolvències punibles.

6.3. Danys.

Tema 7. Delictes socioeconòmics

7.1. Delictes relatius a la propietat intel·lectual i industrial. Delictes relatius al mercat i als consumidors.

7.2. Delictes societaris. Receptació i blanqueig.

7.3. Protecció penal dels treballadors. Delictes contra la hisenda pública i contra la Seguretat Social. Delictes monetaris i delictes de contraban.

7.4. Delictes contra els drets dels ciutadans estrangers.

Tema 8. Falsedats i altres delictes de perill comú

8.1. Rellevància del bé jurídic fe pública. Classes de falsedats. Delictes afins.

8.2. Delictes relatius a l'ordenació del territori i a la protecció del patrimoni històric. El delicte mediambiental.

8.3. Tràfic de drogues. Seguretat del trànsit. Altres delictes contra la seguretat col·lectiva.

Tema 9. Delictes contra l'administració de justícia i delictes contra l'administració pública

9.1. Delictes que afecten el començament del procés, el seu desenvolupament o les seves conseqüències. L'encobriment.

9.2. Prevaricació, suborn, malversació de cabals públics.

9.3. Altres delictes contra l'administració pública. Delictes de corrupció en les transaccions comercials.

Tema 10. Delictes contra l'Estat

10.1. Delictes contra la Constitució.

10.2. Delictes contra l'ordre públic. Atemptat, desobediència i resistència. Terrorisme.

10.3. Altres delictes contra l'Estat. Delictes contra la comunitat internacional.

Bibliografia. Part General

- CEREZO MIR, J. Curso de Derecho Penal Español. Parte general I. Introducción. 6a. ed. Madrid: Tecnos, 2004; Parte general II. Teoría jurídica del delito /1. 6a. ed. Madrid: Tecnos, 1998; Parte general III. Teoría jurídica del delito /2. Madrid: Tecnos, 2001.

- JAKOBS, G. Derecho penal. Parte general. Fundamentos y teoría de la imputación. 2a. ed. Madrid: Marcial Pons, 1997. [Traducció de J. Cuello Contreras y J. L. Serrano González de Murillo]

- JESCHECK, H.H. Tratado de derecho penal. Parte general. 5a. ed. Granada: Comares, 2003. [Traducció de M. Olmedo Cardenete]. [Traducció de la 3a. ed. de S. Mir Puig i F. Muñoz Conde].

- LUZÓN PEÑA, D. M. Curso de Derecho Penal. Parte general I. Madrid: Universitas, 1996.

- MIR PUIG, S. Derecho penal. Parte general. 8a. ed. Barcelona: Reppertor, 2008.

- MUÑOZ CONDE, F.; GARCÍA ARÁN, M. Derecho penal. Parte general. 7a. ed. València: Tirant lo Blanch, 2007..

- ROXIN, C. Derecho penal. Tomo I. Fundamentos. La estructura de la teoría del delito. Madrid: Civitas, 2003. [Traducció de D. M. Luzón Peña, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vicente Remensal].

- SILVA SÁNCHEZ, J. M. Aproximación al derecho penal contemporáneo. Barcelona: J. M. Bosch, 1992.

- SILVA SÁNCHEZ, J. M. El nuevo Código Penal: cinco cuestiones fundamentales. Barcelona: J. M. Bosch, 1997.

- SILVA SÁNCHEZ, J. M.; CORCOY BIDASOLO, M.; BALDÓ LAVILLA, F. Casos de la jurisprudencia penal con comentarios doctrinales. Barcelona: J. M. Bosch, 1997.

Bibliografía. Parte Especial

- BAJO FERNÁNDEZ, M. (coord.). Compendio de derecho penal. Parte especial. Vol. II. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 1998.

- BAJO FERNÁNDEZ, M. (dir.) i altres. Compendio de derecho penal. Parte especial. Vol. I., 2003. ed. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces,

- COBO DEL ROSAL, M. Y otros. Derecho penal español. Parte especial. 2a ed. Madrid: Dykinson, 2005.

- DÍEZ RIPOLLÉS, J. L.; GRACIA MARTÍN, L. Comentarios al Código Penal. Parte especial I. València: Tirant lo Blanch, 1997.

- DÍEZ RIPOLLÉS, J. L.; ROMEO CASABONA, C. M. Comentarios al Código Penal. Parte especial II. València: Tirant lo Blanch, 2004.
- MUÑOZ CONDE, F. Derecho penal. Parte especial. 16a. ed. València: Tirant lo Blanch, 2007.
- QUERALT JIMÉNEZ, J. J. Derecho penal español. Parte especial. 5a. ed. Barcelona: Atelier, 2008.
- QUINTERO OLIVARES G. i altres. Comentarios a la parte especial del derecho penal. 7a. ed. Cizur Menor: Aranzadi, 2008.
- SILVA SÁNCHEZ, J. M. (dir.) i altres. Lecciones de derecho penal. Parte especial. 2ª ed. Barcelona: Atelier, 2008.
- VIVES ANTÓN, T. S. i altres. Derecho penal. Parte especial. 2a. ed. València: Tirant lo Blanch, 2008.